

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Năm, ngày 06/02/2025.

PHẬT PHÁP VẤN ĐÁP

BÀI 168

Tu hành chính là chuyển nghiệp lực thành nguyện lực, chuyển phiền não thành Bồ Đề. Chúng ta đã chuyển đổi được nghiệp lực thành nguyện lực chưa? Hằng ngày, chúng ta chuyển được nghiệp lực thì ít nhưng thôi lui nhiều, do vậy chúng ta ngày càng bị thụt lùi. Việc chuyển nghiệp lực thành nguyện lực, chuyển phiền não thành Bồ Đề rất cần thiết để hiện tại có được tâm an tịnh, tương lai có thể giải thoát. Chúng ta thường lo lắng về nhiều việc nhưng những việc này không liên quan đến việc giải thoát sinh tử. Chúng ta cùng học tập, cùng nhắc nhở nhau đề cao cảnh giác vì mỗi ngày chúng ta gặp rất nhiều duyên khiến chúng ta lui sụt, gặp rất ít duyên giúp chúng ta tiến đạo.

Làm thế nào để chúng ta chuyển nghiệp lực thành nguyện lực, chuyển phiền não thành Bồ Đề? Chúng ta chỉ cần thay đổi khởi tâm động niệm của mình, nếu chúng ta có một niệm vì người thì nghiệp lực trở thành nguyện lực, nếu chúng ta khởi một niệm vì mình thì nguyện lực trở thành nghiệp lực. Chúng ta vì người mà lo nghĩ thì đó là tâm Bồ Đề, chúng ta vì mình lo nghĩ thì đó là phiền não. Chúng ta phải chuyển đổi từ ngay trong ý niệm của chính mình. Điều này không khó nhưng cũng không dễ, tất cả là do thói quen của chúng ta. Hằng ngày, chúng ta khởi tâm động niệm chỉ nghĩ đến mình hay khởi tâm động niệm vì người thì dần dần nó sẽ trở thành thói quen. Chúng ta vì mình lo nghĩ, vì mình mà làm thì chắc chắn chúng ta có phiền não, chúng ta vì người thì chúng ta không có phiền não.

Hôm qua, tôi nói với mọi người, nếu ai đang phiền não thì hãy đến làm ở vườn rau, lò đậu chỉ sau vài tuần thì họ sẽ có niềm vui. Sắp tới có các trại hè, nếu chúng ta đến các trại hè hỗ trợ làm trợ giảng thì chúng ta sẽ có niềm vui. Nếu chúng ta tham dự toàn bộ 14 trại hè thì chúng ta sẽ có bước ngoặt thay đổi khởi tâm động niệm của chính mình.

Hôm qua, con gái tôi nói, từ khi sinh ra, thời gian mà cháu tôi cười nhiều hơn tất cả thời gian mà con gái tôi đã từng cười. Niềm vui của đứa trẻ đến từ đâu? Niềm vui đó đến từ nội tâm. Chúng ta phải khai thông nội tâm của mình. Nội tâm chúng ta không rỗng rang, an tịnh vì chúng ta có rất nhiều lo toan, buồn vui, thương ghét, giận hờn. Khi chúng ta làm việc lớn, chúng ta cũng không cần lo toan, chúng ta không cần động tâm là việc mình làm có thành công hay không.

Có nhiều người niệm Phật lâu năm nhưng họ luôn lo lắng, tâm họ như vậy thì không thể vãng sanh. Điều then chốt trong việc tu hành pháp môn Tịnh Độ đó là chúng ta phải buông bỏ thân tâm thế giới, chúng ta buông bỏ thì chúng ta mới có thể vãng sanh. Trong tiết mục “Táo quân” vào dịp Tết năm nay, có một lần, máy chấm công của Thiên Lô nói: “*Xin hẹn lại năm sau!*”. Nếu chúng ta còn vương bận, lo toan thì sẽ “*xin hẹn chúng ta vào vô lượng kiếp sau*”. Chúng ta phải đặc biệt chú ý để chuyển phiền não thành Bồ Đề. Chúng ta khởi tâm động niệm vì mình lo nghĩ thì đó là phiền não. Chúng ta khởi tâm động niệm vì người lo nghĩ thì đó là Bồ Đề.

Có người hỏi Hòa Thượng: “*Thưa Hòa Thượng, Bồ Tát còn có bị nhân quả báo ứng hay không?*”

Phật Bồ Tát hiểu rất rõ nhân quả báo ứng, các Ngài luôn tùy theo nhân quả mà làm. Trong “*Kinh Nhân Quả*” nói: “*Bồ Tát sợ nhân chúng sanh sợ quả*”. Chúng ta tùy tiện tạo nhân khi quả báo hiện tiền thì khiếp sợ, cầu cứu, lúc này đã không còn kịp. Bồ Tát thận trọng trong việc tạo nhân, các Ngài không tùy tiện tạo nhân ác, hay thậm chí, các Ngài không làm việc tạo duyên tiền đề để khiến người khác tạo ác. Trên Kinh nói: “*Bồ Tát có một pháp là thường niệm thiện pháp, tư duy thiện pháp, quán sát thiện pháp, không để một chút ý niệm bất thiện xen tạp*”.

Hòa Thượng nói: “*Ngày trước, đại sư Bách Trượng gặp một người già tu luyện, ông lão này do Hồ Ly tinh tu luyện biến thành. Con Hồ Ly già này trong đời quá khứ là một vị pháp sư giảng Kinh, nói pháp, một hôm, có người hỏi ông: “Bậc đại tu hành còn rơi vào nhân quả hay không?”. Ông trả lời là: “Bất lạc nhân quả”. Không rơi vào nhân quả. Kết quả là ông đọa súc sanh thành một con chồn, sau khi con chồn tu hành 500 năm thì biến thành người, đến thỉnh giáo Đại sư Bách Trượng về việc làm thế nào thoát khỏi cõi súc sanh. Đại sư nói: “Ngày mai, trên giảng đường giảng Kinh, ông hãy hỏi lại ta câu hỏi này, ta sẽ trả lời cho ông và đại chúng”. Ngày hôm sau, ông lão này cung kính hướng đến Ngài thỉnh pháp, nêu ra vấn đề này, ông hỏi: “Bậc đại tu hành có rơi vào nhân quả không?”. Đại sư Bách Trượng trả lời: “Bất muội nhân quả”. Các Ngài không mê muội mà tường tận với nhân quả, các Ngài tường tận nên các Ngài không làm việc trái nhân quả, không tạo nên quả xấu*”.

Ngày trước, ông trả lời mọi người là các bậc đại tu hành : “*Bất lạc nhân quả*”, không còn rơi vào nhân quả nên ông bị đọa lạc làm súc sinh 500 năm, khi gặp Đại sư Bách Trượng, ông đã hỏi lại đúng câu hỏi này. Đại sư Bách Trượng trả lời: “*Bất muội nhân quả*”. Ngài chỉ thay đổi một chữ “*lạc*” thành chữ “*muội*”. “*Muội*” là mê, Bồ Tát không mê mà rất rõ ràng tường tận về nhân quả.

Hòa Thượng nói: “*Sau khi nghe xong câu trả lời, vị Tiên Hồ Ly tường tận, hôm sau, ông mất, thoát khỏi thân Hồ Ly. Đại sư Bách Trượng nhìn thấy một con hồ ly bị chết thì bảo mọi người đưa ra sau núi chôn và nói với mọi người: “Con chồn này chính là ông lão hôm qua đã hỏi ta câu hỏi và đã thoát được thân súc sanh*”.

Trong Phật pháp, với những việc có sự ảnh hưởng lớn thì chúng ta phải rất thận trọng, không tùy tiện nói, không tùy tiện làm. Lời nói của một người có tầm ảnh hưởng sẽ ảnh hưởng đến rất nhiều người. Nếu chúng ta nói lời đúng, ảnh hưởng tốt đến nhiều người thì phước báu của chúng ta rất lớn; nếu chúng ta nói lời sai thì tội nghiệp của chúng ta sẽ không nhỏ. Chúng ta phải hết sức cẩn trọng! Việc làm của chúng ta hiện tại có thể chưa gây tổn hại nhưng sẽ tạo ra tấm gương xấu cho thế hệ sau. Chúng ta làm những việc đại nghịch, bất đạo, chúng ta tưởng rằng không ai biết nhưng sẽ có người biết và làm theo chúng ta.

Người xưa nói một câu mà tôi hết sức cảm khái: “*Lễ mà không đủ lễ thì không phải là lễ, lễ mà vượt ngoài lễ thì cũng không phải là lễ*”. Lễ thì phải đúng lễ. Chúng ta gặp một người, chúng ta nói: “*Lâu ngày không gặp Bồ Tát, Bồ Tát tu hành tốt quá!*”. Đây là chúng ta nịnh hót, khoa trương. Họ không phải tổng thống mà khi gặp họ, chúng ta nói: “*Xin chào tổng thống!*”, đây là chúng ta vượt quá lễ. Chúng ta không làm việc phạm pháp nhưng chúng ta vi phạm chuẩn mực của Thánh Hiền, của Phật Bồ Tát thì sẽ tạo tiền đề xấu, ảnh hưởng đến nhiều thế hệ sau.

Có những người học trò bị Thầy mắng, Thầy từ mặt nhưng họ không sám hối, không tự thay đổi mà lại đi làm Thầy để dẫn đạo người khác. Họ sẽ nói với những học trò của mình: “*Ta đã phẫn Thầy nhưng ta vẫn làm được Thầy!*”. Việc này rất đáng sợ! Khi bị Thầy trách mắng, chúng ta phải ai cầu sám hối, tự thay đổi, tự làm mới; chúng ta làm như vậy 5 năm, 10 năm thì chắc chắn Thầy của chúng ta sẽ cảm động. Rất nhiều người làm sai phá vỡ chuẩn mực của Thánh Hiền, của Phật Bồ Tát nhưng có rất nhiều người đi theo tán tụng họ.

Chúng ta là người học Phật, học chuẩn mực Thánh Hiền chúng ta phải hết sức cẩn trọng vì hành nghi của chúng ta chính là biểu pháp cho nhiều đời sau. Tôi tâm phục, khẩu phục Hòa Thượng Tịnh Không vì Ngài đã vẽ ra bức tranh cuộc đời mình như một tuyệt tác, không tỳ vết. Chúng ta làm tấm gương, chuẩn mực cho mọi người mà bức tranh cuộc đời của chúng ta có tỳ vết thì người sau sẽ cảm thấy nghi ngại.

Trên “*Kinh Hoa Nghiêm*”, Phật dạy: “*Học vi nhân sự, hành vi thế phạm*”. Học để làm Thầy người, làm để làm mô phạm cho người. Chúng ta càng học, chúng ta càng thấu hiểu sâu sắc giáo huấn của Phật Bồ Tát, từ đó chúng ta khởi lên niệm tri ân và niệm báo ân. Chúng ta báo ân bằng cách chúng ta tiếp nối sứ mạng của Phật để làm lợi ích chúng sanh.

Tôi rất cảm khái với chữ “*Thầy*”. Tôi cảm khái đối với những người Thầy của mình và vai trò của mình khi người khác gọi mình là “*Thầy*”. Tôi phẫn tinh sâu sắc với chữ này. Hơn mười năm trước khi tôi đi chia sẻ, khi có người gọi tôi là Thầy thì có người nói, không được gọi tôi là Thầy. Họ không biết rằng, để được gọi bằng chữ Thầy này tôi đã phải trả giá bằng cả cuộc đời. Chúng ta phải dùng cả cuộc đời để tạo nên hình dáng của một người Thầy. Thầy là người làm ra tấm gương, làm ra chuẩn mực.

Hôm qua, sau khi học xong, tôi cúng ông bà và chuẩn bị ăn sáng để đi ra ngoài, có hai vị khách vào nhà mà không xin phép, họ muốn gặp tôi, nhưng nếu họ xin phép thì có lẽ tôi sẽ không gặp họ vì tôi đang chuẩn bị đi. Tôi thấy họ thành tâm cần cầu và là những người có ảnh hưởng đến nhiều người nên tôi mang hết tâm can để nói những điều cần nói. Tôi pha cà phê mời họ uống, sau đó tôi tặng chữ, với người có sức ảnh hưởng đến nhiều người thì tôi tặng chữ “*đức hóa thiên hạ*”, người kia thì tôi tặng chữ: “*kiết lễ kiết tường*”, khi họ ra về, tôi tặng rất nhiều rau củ.

Trước khi đi tôi đã đóng nhiều thùng rau gửi về thành phố Hồ Chí Minh, Cần Thơ, Vĩnh Long. Khi đến thành phố Hồ Chí Minh, tôi bảo một số người trong ban phiên dịch đến nhà tôi ăn cơm. Tôi làm mọi việc với tinh thần tri ân, báo ân. Tôi đã có bữa ăn thân thiết với các con và những đồng nghiệp, mọi người rất vui, nếu chúng ta không làm những việc cần làm thì chúng ta không thể “*tác sự tác phạm*”. Làm để dẫn dắt người, làm để làm mô phạm cho người. Những việc làm này không khiến chúng ta quá mệt mỏi, hay bận rộn. Tôi tặng nhiều quà cho mọi người nhưng những thứ này không tốn kém, tôi tặng bằng sự thân tình, ân tình nên mọi người sẽ có niềm vui lâu dài. Những người trong ban phiên dịch là đồng nghiệp của tôi, tôi tặng quà cho họ là đạo nghĩa, là tôi thay mặt những người nghe bản dịch cảm ơn họ. Mọi người trong ban phiên dịch sẽ cảm thấy được khích lệ, cảm thấy cần làm với tâm chân thành hơn. Chúng ta phải làm mọi việc với tinh thần “*tác sự tác phạm*”, không thể làm mọi việc một cách tùy tiện.

Hòa Thượng nói: “***Bất muội nhân quả***” là các Ngài rất rõ ràng, tường tận đối với nhân quả, đối với khởi tâm động niệm, việc làm của mình”. “***Bất lạc nhân quả***” là không có báo ứng, vậy thì sai rồi”.

“***Bất muội nhân quả***” là Phật Bồ Tát tường tận, thấu đáo mọi sự, mọi việc. Phàm phu chúng ta mê muội, mơ hồ đối với nhân quả nên mới tùy tiện tạo tác. Vị Pháp sư kia trả lời sai một chữ mà phải trải qua 500 kiếp làm hồ ly, đó là vì ông đã khiến rất nhiều người sai lầm theo. Điều chúng ta nói ra mà được in thành sách, lưu truyền ở thế gian thì khi nào sách bị tiêu hủy, không còn tầm ảnh hưởng thì chúng ta mới thoát khỏi nhân quả. Điều chúng ta nói sai, làm sai mà được in thành sách, lưu truyền ở thế gian thì chúng ta sẽ mãi mãi không thể thoát được nhân quả.

Hòa Thượng nói: “***Chư Phật Bồ Tát đến thế gian có phải nhận quả báo hay không? Các Ngài vẫn phải nhận quả báo. Tuy các Ngài nhận quả báo nhưng các Ngài rõ ràng tường tận quả báo này đến từ đâu, là nhân của đời nào, kiếp nào cho nên các Ngài không khởi tâm, không động niệm. Đây là đại tu hành. Các Ngài không giống như chúng ta, khi chúng ta bị quả báo thì chúng ta không cam tâm, không tình nguyện, còn oán trời trách người thế là tội lại trồng thêm tội***”.

Khi Phật Bồ Tát tiếp nhận quả báo, các Ngài không khởi tâm, không động niệm vì các Ngài biết rõ đó là do nhân trong đời nào, kiếp nào. Phật Bồ Tát biết rõ nhân trước đã làm thì quả tương lai nhất định phải nhận. Có nhân rồi mới có quả. Đây là chỗ hoàn

toàn khác biệt giữa chư Phật Bồ Tát và phàm phu. Phàm phu khi nhận quả báo thì oán trời, trách người, không xét nhân từ đâu, thậm chí ngay trong đời này họ đã tạo nhân nhưng khi họ nhận quả báo, họ cũng không nhận ra mình đã tạo ra nhân đó. Phàm phu tùy tiện tạo nghiệp, khi nhận quả báo thì oán trời, trách người. Phật Bồ Tát khi nhận quả báo thì các Ngài hoan hỷ tiếp nhận và biết rõ đây là nhân trước, quả sau.

Rất nhiều người nói với tôi, họ lo cho con học trường danh tiếng, học ở nước ngoài nhưng họ không hiểu tại sao, con của họ lại ngỗ nghịch, ngang tàng, không coi Cha Mẹ ra gì. Tôi nói, chúng ta có đặt Cha Mẹ của chúng ta vào vị trí đặc biệt không? Chúng ta không làm được thì con của chúng ta cũng vậy. Chúng ta tạo nhân bất kính, bất hiếu thì con chúng ta mới có nhân bất kính, bất hiếu. Chúng ta có nhân toàn kính, toàn hiếu thì chắc chắn sẽ ảnh hưởng đến con cái.

Gần đây, khi tôi thực nghiệm với cháu của tôi thì thấy những kết quả rất rõ ràng. Cháu tôi biết rằng mình được người khác cưng chiều nên thi thoảng nó mè nheo. Khi cháu tôi nghe thấy giọng tôi niệm “*A Di Đà Phật*” thì nó liền yên lặng, nhìn đi chỗ khác; con gái tôi giữ đầu để nó nhìn vào tôi thì nó cũng sẽ nhìn ra chỗ khác. Rõ ràng là trẻ em biết sợ, chúng biết được rằng ai cưng chiều mình, tất cả việc làm của chúng ta sẽ được chúng thu vào trong A-Lại-Da-Thức, lớn lên chúng sẽ hành xử y như những điều chúng đã ghi nhận.

Có những việc chúng ta tưởng mình đang tạo phước nhưng thực ra là chúng ta đang tạo tội. Chúng ta tạo tội ảnh hưởng một người thì tội của chúng ta nhẹ, nếu chúng ta ảnh hưởng đến nhiều người thì tội của chúng ta sẽ rất nặng. Nếu chúng ta tạo tội mà ảnh hưởng đến một thế hệ thì tội của chúng ta nhẹ, nếu chúng ta tạo tội ảnh hưởng nhiều thế hệ thì tội của chúng ta sẽ vô cùng vô tận. Chúng ta làm việc thiện, việc làm của chúng ta ảnh hưởng một thế hệ hay nhiều thế hệ thì công đức, phước báu của chúng ta vô cùng to lớn. Hòa Thượng từng nói, không việc gì tạo phước báu lớn hơn là chúng ta thúc đẩy giáo dục của Thánh Hiền, giáo dục của Phật Đà. Đây là giáo dục thuần tịnh, thuần thiện, chắc chắn sẽ không có tác dụng phụ. Chuẩn mực của Phật Bồ Tát, của Thánh Hiền là chân lý đã được không gian, thời gian minh chứng.

Hôm qua, có người nói với tôi, anh có một đạo tràng ở Campuchia, mỗi tuần họ tổ chức cho hàng trăm người đến niệm Phật, đó là những người dân trong một làng chài, anh đang làm về giáo dục. Tôi nói, nếu anh làm để tạo lợi nhuận, anh không học Phật thì anh làm thế nào cũng được nhưng nếu anh là người học Phật thì anh phải lấy chuẩn mực của người học Phật chỉ đạo việc làm giáo dục của mình, chân thật đem giáo dục chuẩn mực của Phật đến với học sinh. Nếu anh không dùng chuẩn mực của Phật pháp Đại thừa làm giáo dục thì dần dần anh sẽ rơi vào “*danh vọng lợi dưỡng*”. Chúng ta là người học Phật, niệm Phật, chúng ta phải cẩn trọng khi làm mọi việc, chúng ta phải làm như lời Phật đã dạy, đó là hy sinh phụng hiến, chí công vô tư.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!